

Regional inriktning inom totalförsvaret och krisberedskap i Gävleborgs län 2026–2028

Länsstyrelsen
Gävleborg

Överenskommelse i Regionala rådet för totalförsvar och krisberedskap

Titel: Regional inriktning inom totalförsvar och krisberedskap i Gävleborgs län
2026–2028

Författare: Länsstyrelsen Gävleborg

Utgivningsår: 2025

Omslagsbild: Mostphotos och Länsstyrelsen Gävleborg

Regional inriktning inom totalförsvaret och krisberedskap i Gävleborgs län 2026–2028

Inledning

Regional inriktning inom totalförsvaret och krisberedskap är ett stödande och länsgemensamt dokument som inriktar det förebyggande och förberedande arbetet inom områdena. Inriktningen tas fram av Länsstyrelsen i samråd med aktörerna som ingår i länets rådsstruktur. Överenskommelsen är beslutad i det Regionala rådet 2025-11-14.

Inriktningen syftar till att konkretisera och prioritera nationell styrning och finansiering inom området. Den innefattar även utvecklingsområden som identifierats av aktörerna i länet, exempelvis genom risk- och sårbarhetsanalyser.

Denna inriktning har tagits fram med stöd av MSB och anslag 2:4 Krisberedskap.

Genomförande

Inriktningen gäller från januari 2026 till utgången av 2028 och ska kompletteras med årliga aktivitetsplaner som beskriver vilka åtgärder aktörerna vidtar tillsammans för att uppnå målområdena. Den årliga aktivitetsplanen beslutas i det regionala samordningsforumet. Det gemensamma arbetet genomförs huvudsakligen inom den regionala rådsstrukturen för totalförsvaret och krisberedskap.

Varje aktör ansvarar för att i egen organisation fatta de beslut som krävs för att uppnå inriktningen.

Uppföljning

Varje aktör följer på egen hand upp inriktningen genom självskattning på årlig basis. Till stöd för detta finns en Excell-fil med indikatorer för respektive målområde. Inför 2026 genomförs mätning av respektive aktörs utgångsläge utifrån respektive

målområde. I slutet av perioden (2028) följs resultaten upp på länsnivå under Länsstyrelsens ledning. Resultaten ska presenteras i det Regionala rådet.

Målområden och delmål

Säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna i länet

Varje aktör arbetar enskilt för att säkerställa att de viktigaste samhällsfunktionerna inom det egna ansvarsområdet kan upprätthållas i kris och krig.

Delmål		Uppnås
1	Risk- och sårbarhetsanalyser och bedömningar används som planerings- och beslutsunderlag.	2027
2	Kontinuitetsplaner för att upprätthålla samhällsviktig verksamhet i minst tre månader är framtagna och beslutade.	2027
3	Samhällsviktig verksamhet har vidtagit åtgärder utifrån kontinuitetsplanerna för en uthållighet på minst två veckor.	2028

Ökad försörjningsberedskap

Länets aktörer samverkar för att stärka länets försörjningsberedskap och vidtar gemensamma åtgärder för att säkra tillgången till vitala varor och tjänster. Länsstyrelsen stödjer särskilt kommunerna med implementering av initiativ som tas på nationell nivå, exempelvis via sektorsansvariga myndigheter.

Delmål		Uppnås
1	Kritiska behov utifrån framtagna kontinuitetsplaner ¹ har analyserats för att identifiera åtgärder som kräver gemensam hantering.	2027
2	En aktörsgemensam handlingsplan för hur försörjning av identifierade behov ska säkerställas har tagits fram.	2027
3	Arbete med att verkställa handlingsplanen har påbörjats.	2028

Bemanna våra krigsorganisationer

Varje aktör arbetar enskilt för att förbereda sin organisation för höjd beredskap. Om konkreta behov av samverkan inom området uppkommer kan Länsstyrelsen stödja med forum för detta.

Delmål		Uppnås
1	Verksamhet som ska ingå i krigsorganisationen är identifierad och prioriterad.	2026
2	En krigsorganisation är fastställd och uppdateras årligen.	2026
3	Det finns etablerade former för att löpande utbilda och öva nyckelfunktioner i krigsorganisationen.	2027
4	Det finns en plan för omställning till krigsorganisation.	2027
5	Delar av krigsorganisationen övas årligen tillsammans med nyckelaktörer i totalförsvaret.	2027

¹ Förutsätter att delmål 2 inom målområdet Säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna i länet är genomförda.

Frivilligas deltagande i krigsorganisationen omhändertas av respektive aktör. Länets aktörer samverkar kring frivilliga vid behov.

Stärkt samverkan och ledning i hela hotskalan

Varje aktör arbetar för att öka förmågan i egen organisation. Det gemensamma arbetet syftar till att öka förmågan till att aktörsgemensamt skapa inriktning och samordning under svåra förhållanden. Arbetet utgår från *Gemensamma grunder – ramverk för ledning och samverkan*.

Delmål		Uppnås
1	Funktion och rutiner för att upptäcka, verifiera och larma vid samhällsstörningar och höjd beredskap finns.	2026
2	Kontaktvägar och rutiner för informationsdelning, rapportering och lägesbild är framtagna och kända, inklusive hantering av säkerhetsskyddsklassificerad information.	2026
3	Aktörernas stabsorganisation utgår från Nato-modellen.	2027
4	Det finns gemensamma rutiner för inriktning och samordning i hela hotskalan, som är kända och övade av berörda funktioner.	2027
5	Det finns etablerade skyddade och/eller alternativa ledningsplatser, som fungerar under svåra förhållanden.	2028
6	Det finns omlokaliseringsplaner som har kommunicerats till berörda aktörer	2028

Stärkt beredskap inom hälso- och sjukvård samt socialtjänst

Länets kommuner fortsätter arbetet både enskilt och gemensamt utifrån Förordning (2023:490) om statsbidrag till kommuner för socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens beredskap.

För att öka förmågan att hantera en händelse som medför ett stort antal skadade behöver kommunerna stödja Region Gävleborg både i fredstid och vid höjd beredskap. Länets kommuner och Regionen behöver också kunna hjälpa varandra om någon av aktörerna hamnar i ett katastroftillstånd.² Det finns behov av en gemensam planering.

Delmål		Uppnås
1	Det finns ett gemensamt dokument som beskriver vilka förutsättningar som behövs för att kommunerna ska kunna bistå regionen vid en masskadehändelse.	2026
2	Det finns överenskommelser som beskriver mandat och i vilken omfattning varje enskild kommun kan bistå regionen.	2027
3	Beredskapsplaner som är synkroniserade mellan regionen och länets kommuner är framtagna.	2028
4	Det finns överenskommelser som beskriver hur kommuner och regionen kan stödja en kommun i katastroftillstånd.	2028

Skydd av civilbefolkningen under höjd beredskap

Länets aktörer samverkar för att utveckla förmåga att skydda civilbefolkningen vid höjd beredskap. Arbetet anpassas utifrån

² Med katastroftillstånd avses att en kommun eller region inte kan erbjuda vård som är nödvändig för liv och hälsa av den anledningen att resurserna är otillräckliga, och det inte är möjligt för den kommunen eller regionen att inom kort tillföra de nödvändiga resurserna.

kommande direktiv och ny lagstiftning som följer av *Ett stärkt skydd för civilbefolkningen vid höjd beredskap* SOU 2022:57 och *Kommuners och regioners grundläggande beredskap inför kris och krig* SOU 2024:65.

Delmål		Uppnås
1	Grupper som behöver hjälp till skyddsrum, skyddade utrymmen eller vid utrymning är identifierade genom länsgemensamt arbete.	2027
2	Plan för att hjälpa identifierade grupper till skyddsrum eller skyddade utrymmen finns i berörda kommuner.	2028

Räddningstjänst under höjd beredskap

Gästrike räddningstjänst har uppdrag att samordna länets räddningstjänster i utvecklingen av räddningstjänst under höjd beredskap. Detta genom en planeringsresurs och en utbildningsresurs, som finansieras statligt. Resurserna samordnar regionala nätverk för regelbundna möten och deltar i nationella forum med MSB.

Delmål		Uppnås
1	Räddningstjänsterna har framtaga och beslutade kontinuitetsplaner för att upprätthålla samhällsviktig verksamhet i minst tre månader. ³	2026
2	Räddningstjänsterna har framtaga mobiliseringsplaner.	2027
3	Räddningstjänsterna har förmåga till självständigt agerande när kontakt med högre ledningsnivå fallit bort.	2028

³ Med utgångspunkt i MSB:s bedömning av vilka förmågor räddningstjänsten behöver uppnå 2033 med syftet att säkerställa uppdragen enligt LSO.

4	Minst 75% av operativ personal har genomgått utbildning inom tilläggsuppdrag LSO kap.8.	2028
---	---	------

Stöd till det militära försvarets förmåga

Länets aktörer samarbetar för att utveckla förmåga att vid höjd beredskap och ytterst krig kunna stödja det militära försvaret på det sätt som är mest ändamålsenligt för att upprätthålla totalförsvarets samlade krigsinsats. Det handlar om att tillhandahålla bland annat transporter, energi, elektroniska kommunikationer och sjukvård samt säkerställa leverans av nödvändiga varor och tjänster.

Delmål		Uppnås
1	Nyckelfunktioner hos respektive aktör har utbildats i ansvar och roller samt befintliga metoder för samverkan mellan civilt och militärt försvar.	2027
2	Länets aktörer har vidtagit förmågehöjande åtgärder för att möta stödbehov som anges i Försvarmaktens stödplaner. ⁴	2028

Stärkt psykologiskt försvar

Det psykologiska försvaret är samhällets gemensamma förmåga att upptäcka och stå emot otillbörlig informationspåverkan som riktas mot Sverige. Det innebär att alla aktörer i länet ska ha kunskap och förmåga att kunna förebygga, hantera och utveckla förmågan att agera vid otillbörlig informationspåverkan.

⁴ Detaljer kring stödbehoven kan ej anges här eftersom de omfattas av sekretess.

Överenskommelse i Regionala rådet för totalförsvar och krisberedskap

Delmål		Uppnås
1	Aktörerna genomför gemensam kunskapshöjande kommunikation om psykologiskt försvar och försvarsvilja till allmänheten.	2026
2	Samtliga aktörer har utbildat sin personal i hur man upptäcker, står emot och förebygger informationspåverkan.	2026
3	Samtliga aktörer har inkluderat informationspåverkan i sin risk- och sårbarhetsanalys och upprättat en handlingsplan för detta.	2027

Regional inriktning inom totalförsvaret och krisberedskap i Gävleborgs län | Gävleborgs län

Länsstyrelsen
Gävleborg

Hofors kommun

Söderhamns
kommun

Sandvikens Kommun

Edsbyn & Alfta
Ovanåkers kommun

NORDANSTIGS
KOMMUN

Hudiksvalls
kommun

Region
Gävleborg

Gävle
KOMMUN

Polisen

FÖRSVARSMAKTEN

KOMMUNALFÖRBUNDET
HÄLSINGLAND

